Dinsdag 10 September 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4906

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Conciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes. Postbus 14. Oranjestad: tel. 38.

Attlee opent Palestijnse conferentie bij nieuwe Terreurgolf over Heilig Land

Groot Britannie, Brazilie, Nederland laten eisen t. a. Italie varen.

Paus pleit voor handhaving beginsel godsdienstonderwijs op Italiaanse scholen.

PALESTIJNSE CONFERENTIE.

Premier Clement Attlee zeide bij de opening van de Palestijnse conferentie met de Arabische leiders in het Lancaster House, dat bij de weigering van de Palestijnse Arabieren om deel te nemen aan de besprekingen ten zeerste betreurt. Doch naar zijn oordeel zou het Arabische standpunt op desbetreffende wijze worden weergegeven door degenen, die aanwezig waren op de conferentie.

Attlee zeide, dat Groot Brittannië besprekingen zal voeren met Britse en Noordamerikaanse deskundigen over het plan voor een federaal Palestina.

Groot Brittannië bindt zich evenwel niet aan het voorstel en de Arabische leiders mogen gerust amendementen voorstellen doen voor andere voorstellen doen voor de regeling van verschillende vraagstukken.

Attlee zeide, dat geen enkele regeling mogelijk is in Palestina tenzij elke gemeente bereid is de nodige concessies te doen voor het belang van de vrede. Dit was zijn enige refferte naar de Joden — welke hen evenwel te noemen — die geweigerd hebben om aan de Londense besprekingen deel te nemen.

De Premier waarschuwde de afgevaardigden om niet te veel tijd te besteden aan de voorbije historie. Hij zeide, dat het probleem van het Heilig Land moet worden beschouwd tegen de bredere achtergrond van de wereldpolitiek (Londen, (AP) 10.9).

TERREURGOLF IN PALESTINA.

Meer dan één-derde van Palestina's Joodse bevolking is onder streng huisarrest als gevolg van een nieuwe terreurgolf, welke tijdens de nacht trok over het Noordelijk deel van het Heilig Land. Er vielen drie doden, op zijn minst een dozijn andere personen werden gewond en uitgebreide schade werd aangericht. Het waren de ernstige uitgebreide anti-Britse aanvallen sedert de ontploffing in het King David Hotel zes weken geleden. Volgens de Britse autoriteiten is de Joodse ondergrondse beweging Irgun Zvai Leumi ervoor aansprakelijk (Jeruzalem, (AP) 10.9).

VREDESCONFERENTIE.

Nederland ziet af van zijn eisen.

Terwijl de sprekers voortgingen in de vergadering van de Italiaanse economische commissie, maakte Nederland bekend, dat het ook zijn eisen tot schadevergoeding zal intrekken teneinde Italië's economie niet te schaden. Men zal echter rechtstreekse onderhandelingen voeren teneinde tot bevrediging te vinden.

De Ethiopische afgevaardigde Blatta Ephrem Te-Weld Mohdin zeide echter, dat Ethiopië's eis van 20 millioen dollar het absolute minimum is dat nodig is voor het herstel van het verkeer, de industrie en de boerderijen, die door de Italiaanse invasie vernietigd werden. Hij zeide, dat deze eis gebaseerd is op 80 dollar voor elk stuk materiaal dat verloren ging; 20 dollar voor elk stuk vee en 400 dollar voor elk verlies aan levens.

De Bulgaarse commissie opende een nieuwe scheldpartij toen Bondar zeide, dat Hellas niets geleerd had van Hitler en Mussolini. De Helleense afgevaardigde Pananghiotis zeide in antwoord op de vorige Joegoslavische aanvallen, dat het veel weg heeft van de „Hitleriaanse wijze van spreken". Hij zeide, dat Hellas dergelijke taal op dezelfde wijze zal beantwoorden als vijf jaren geleden.

De commissie-voorzitter, K. V. Kisselev van Byelo Rusland, vroeg onmiddellijk voor het gebruik van „meer diplomatieke taal" (Parijs, (AP) 10.9).

Naar een vrije stad Triëst.

De Italiaanse politieke en territoriale commissie heeft goed gevonden een subcommissie aan te stellen welke een wet voor een vrije stad Triëst moet ontwerpen en de omvang en grenzen ervan moet bepalen (Parijs, (AP) 10.9).

ENGELAND LAAT ZIJN EIS VAREN.

Groot Brittannië gaf op de bijeenkomst van de Italiaanse Economische Commissie te Parijs te kennen, dat het zijn eis voor een schadeloosstelling van 11 billioen Pond van Italië laat varen. Het behield zich enkel het recht voor onder artikel 69 van het Italiaans verdrag om Italiaanse credieten welke gevonden mochten worden in het Verenigde Koninkrijk en zijn koloniën, te confisqueren teneinde de eisen voor vergoeding van oorlogsschade te voldoen. Er werd geen cijfer genoemd doch in sommige Britse kringen schat men de waarde der Italiaanse credieten op niet meer dan 10 millioen dollar.

Brazilië maakte tijdens de namiddag bijeenkomst onmiddellijk bekend, dat het ook afziet van de indiening van formele eisen tot schadeloosstelling doch zich het recht voorbehoudt om rechtstreeks met Italië te onderhandelen (Parijs, (AP) 9.9).

VERTONING BOVEN ATHENE.

De initialen FDR werden gespeld door 73 vliegtuigen van het vertrekkende Noordamerikaanse vliegdekschip „Franklin D. Roosevelt". Duizenden stonden langs de straten van Athene om de vertoning te zien, welke kort voor het middaguur plaats vond, terwijl het vliegdekschip van 45.000 ton reeds 65 kilometer in zee was. De initialen waren ongeveer 800 meter lang en werden gevormd op een hoogte van 2000 voet. De vliegtuigen maakten nog andere ingewikkelde figuren. Het vliegdekschip is op weg naar Malta, Algiers, Tanger en Casablanca (Athene, (AP) 9.9).

HELLAS RICHT ZICH TOT JOEGOSLAVIE.

Ingelichte personen meldden, dat de Helleense regering zich op vriendschappelijke doch vastberaden wijze gericht heeft tot Beograd voor de teruggave van het Helleense vliegtuig en den vlieger, die de vorige week nabij Gegevgli werden neergeschoten (Athene, (AP) 10.9).

NOG TWEE RAKETTEN.

Volgens een bericht van de „Exchange Telegraph" uit Athene werden nog twee van die vreemde raketten gezien boven de steden Drama en Doxato in het Oostelijk deel van Macedonië. De dingen vlogen in Zuidelijke richting (Londen, (AP) 9.9).

DE POOLSE REGERING IS VERBAASD.

Een woordvoerder van het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken gaf officieel uiting aan de verbazing van zijn regering over de redevoering welke Byrnes te Stuttgart hield. Hij zeide, dat, indien de Duitsers trachten de Westelijke gebieden (van Polen) terug te nemen „wij zullen vechten". Hij zeide, dat Polen deze gebieden voor goed genaast heeft. „Wat ons het meest verbaasde in de rede van Byrnes was zijn referte naar onze Westelijke grenzen als een soort demarcatielijn". Volgens den zegsman voor de Noordamerikaanse bondgenoot op de bijeenkomst van Potsdam over deze afbakeningen als een grens gesproken hebben (Warszawa, (AP) 9.9).

MOLOTOV WAARSCHUWDE.

„Pravda" maakte melding van geruchten die te Rome de ronde zouden doen en volgens welke de Italiaanse vlootcommandanten orders zouden hebben om hun schepen tot zinken te brengen wanneer de tijd zou komen om deze als schadeloosstelling af te staan. Volgens „Pravda" had Molotov in Juni gewaarschuwd, dat de Italiaanse regering verantwoordelijk gehouden zou worden indien de schepen tot zinken worden gebracht (Moskou, (AP) 9.9).

PROVINCIALE VERKIEZINGEN IN DUITSLAND.

De radio van Berlijn deelde mede, dat de SED [de sociale eenheidspartij waarin socialisten en communisten samenwerken] bij de verkiezingen in de provincie Saksen ongeveer 60% van de uitgebrachte stemmen heeft gekregen.

Volgens de radio tonen de niet-officiële uitslagen van 2651 districten aan, dat 92.4% van het aantal stemgerechtigden gestemd heeft met de volgende resultaten: SED 1.234.120, Liberale Democraten 487.889, Christelijke Democratische Unie 325.109. Drie kleinere groepen die met de SED geliëerd zijn, behaalden nog 42.000 stemmen.

Het Sovjet-nieuwsbureau meldde, dat in Thuringen de SED een minder éclatante overwinning heeft geboekt dan in de provincie Saksen, doch niettemin meer stemmen haalde dan de Liberale Democraten en de Christelijke Democratische Unie tezamen. De volledige niet-officiële uitslagen in Thuringen van 2070 districten gaven de SED 752.396 stemmen, de Liberale Democraten 83.046 en de Christelijke Democraten 270.882 (Berlijn, (AP) 9.9).

OFFENSIEF DER NATIONALISTEN.

Militaire regeringswaarnemers te Peiping bevestigden de berichten omtrent een krachtig offensief der nationalistische troepen tegen Kalgan, de sterkte der Chinese communisten in de provincie Chahar, op 130 kilometer ten Noord-Westen van Peiping. Onzijdige waarnemers zeiden te vrezen, dat hiermede alle hoop voor een vrede door onderhandelingen vervlogen is. Naar men zegt zullen de regeringstroepen op de door bergen omgeven regionale hoofdstad oprukken uit het Oosten, het Westen en het Zuiden (Peiping, (AP) 10.9).

TWEE DOZIJN KNOCKOUTS.

Bijna twee dozijn knockouts vonden Zondagavond bij een bokswedstrijd te Algiers plaats, althans volgens het Parijse nieuwsblad „Ce Soir". De scheidsrechter behoort tot de slachtoffers. Het publiek, dat het niet met zijn beslissing eens was om het kampioenschap middengewicht voor Noord-Afrika aan den Fransen bokser Yves toe te kennen, stormde de ring binnen en sloeg den scheidsrechter alsook een half dozijn politiemannen tegen de grond. Verschillende toeschouwers sneuvelden eveneens. Vijftig personen moesten in het hospitaal worden opgenomen. De uitdager Abderrahmane liep lichte verwondingen op (Parijs, (AP) 9.9).

VOETBALLERS DREIGEN MET STAKING.

De Britse regering heeft bemiddeld in het loondispuut tussen de beroepsvoetballers en de clubeigenaren teneinde een dreigende staking te voorkomen. Ambtenaren van het Ministerie van Arbeid hebben een conferentie belegd met W. C. Cuff, Voorzitter van de Engelse Voetbalbond, in een poging de spelers en de clubeigenaren tot elkaar te brengen. Het was de eerste maal, dat de regering bemiddelde in een binnenlands voetbalgeschil.

Het bondscomité van de spelers komt Donderdag te Manchester samen teneinde na te gaan of de staking moet worden uitgeschreven, indien de spelers hun loonopslag van 10 tot 12 Pond Sterling per week niet krijgen.

De voetbalbond kende den spelers in de lente een loon van 10 Pond toe, doch weigerde twee weken geleden een verdere opslag te bespreken op grond, dat er geen verandering in de toestand is gekomen. De spelers zouden daarentegen beweren, dat er een belangrijke toeneming is in de belangstelling voor de openingswedstrijden van dit seizoen en dat de weersomstandigheden uiterst ongunstig zijn (Londen, (AP) 9.9).

LA GUAYRA'S RECORD.

El Universal te Caracas bericht, dat de fiscale inningen in de haven La Guayra, gedurende de maand Juli het recordcijfer van Bs. 11.287.000 bedroegen.

ZANGHULDE OP HET LOO.

In het dagblad „Trouw" treffen wij de volgende reportage aan:

Mild zond de Oranjezon op de zes-en-zestigste verjaardag van Nederlands Koningin haar stralen naar beneden, toen te Apeldoorn vijftien zangverenigingen plus enige honderden vrije zangers en zangeressen, de dankbare en blijde gevoelens vertolkende van het gehele volk Hare Majesteit de Koningin een grootse zanghulde kwamen aanbieden, waarin ook Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard en de drie Prinsesjes deelden.

Al vroeg trokken door de vrolijk vlaggende straten van de tweede residentie, Apeldoorn, drommen mensen, die gekomen waren van heinde en ver, getooid met oranjestrikjes of bloemen, in de richting van het paleis Het Loo. Voor het hek van het paleis zag een duizendkoppige menigte reikhalzend uit naar het moment, waarop de jarige Landsvrouwe op het bordes zou verschijnen.

De klok van het paleis sloeg precies elf uur, toen de zware deur werd geopend en Hare Majesteit de Koningin te voorschijn trad, inderdaad gevolgd door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard en de prinsesjes Beatrix, Irene en Margriet.

Nadat de burgemeester van Apeldoorn, Mr. A. L. des Tombe, en het bestuur der Oranjevereniging aan Hare Majesteit de Koningin, die gekleed was in een paarsen mantel en aan Prinses Juliana en Prins Bernhard waren voorgesteld en zij hadden plaatsgenomen, voerden een vijftiental zangkoren en enkele honderden vrije zangers en zangeressen, onder directie van den heer G. J. Tiennessen, een aubade uit.

Prinses Margriet vond het zingen blijkbaar eerst wel aardig, maar het begon haar al gauw te vervelen. Althans eerst trok ze haar manteltje uit en duwde dit haar moeder in de schoot, toen beende ze het paleis in om even later terug te komen met een pop, die echter ook al heel gauw naar Prinses Juliana verhuisde. Het gelukte Margrietje, met alle mogelijke moeite niet, om vijf minuten stil te zitten. De ene keer klauterde ze omgekeerd op de stoel, dan weer smeet ze haar kussen tegen de grond. Al heel bont maakte ze het, toen ze zich op haar buik van de trappen van het bordes liet glijden.

Het zingen van het laatste nummer het Wilhelmus, werd staande door de koninklijke familie aangehoord. Hierna defileerden de deelnemende zangkoren, onder luide toejuichingen, langs de verjarende landsmoeder.

Om 17 uur maakte de koninklijke familie een rondrit door Apeldoorn, in een door Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard en de drie prinsesjes tot grote verrassing der duizenden aanwezigen op Marialust een schitterend en uitgebreid vuurwerk bij. Vooral de kleine prinsesjes toonden levendige belangstelling.

Twee paar schoenen uit Curaçao

door

Yge Foppema.

Het dorp waar ik ben geboren was klein en afgelegen en dus conservatief. Het laatste sprak vanzelf, vijfenveertig jaar geleden, toen er nog mensen waren die nooit een trein hadden gezien en een auto het hele dorp deed uitlopen. Zo werd ik dan conservatief opgevoed. Misschien minder in wezen dan naar de vorm, want het wezen bepaalden mijn ouders, die niet zo behoudzuchtig waren, maar de vorm bepaalde het dorp. Dat heb ik wel eens erg gevonden, maar achteraf ben ik tot de erkenning gekomen, dat mijn ouders gelijk hadden. Wie leeft en werkt in een gemeenschap, behoort de belangen van die gemeenschap als de zijne te erkennen en haar levensvormen te eerbiedigen.

Het dorp oordeelde dat men zwarte schoenen diende te dragen, want gekleurde waren wuft en ondegelijk, en daarom droeg ik tot mijn negende jaar zwarte schoenen. Zonder dat zou ik geen kind van het dorp zijn geweest, dat wil zeggen: ik zou in mijn leven iets kostbaars hebben gemist.

Toen ik negen jaar was, verhuisden we naar Bonaire, en zo kwam ik ook op Curaçao. Dat was lang vóór de olie, Willemstad was nog rustig en gemoedelijk en het grote onderwerp van gesprek was, dat een vermetel ingezetene een auto uit Amerika wou laten komen: wat moest dat worden wanneer zo'n snelheidsmonster door de nauwe straten kwam razen? Geen kind zou meer veilig op straat kunnen spelen! Ja, Curaçao was nog niet door de nieuwe tijd aangeraakt, maar dank zij zijn ligging als wereldhaven had het toch een meer wereldse allure dan mijn geboortedorp. En omdat mijn ouders in wezen niet conservatief waren, kreeg ik prompt een paar bruine schoenen.

Wat ik me van Curaçao herinner, draait voor een groot deel om die schoenen. Ik weet niet meer waar ze gekocht zijn, maar ik denk bij meneer Winkel, want daar kwam alles vandaan wat mooi en goed was. Herinnering en verbeelding zullen wel gemengd zijn in wat ik nu voor me zie: de blikkerhete kade met schoeners en barken die gelost en geladen worden, over het water bootjes met bruine mannen die van oever tot oever wrikken. Zo uit de helle zon komen we een schemerig pakhuis binnen, waar tussen de stellingen en opgestapelde waren maar amper ruimte is om je te bewegen. Er is verschil van mening tussen mijn vader en den man die ons met bagage heeft overgevaren en die blijkbaar te veel geld wil hebben; ik hoor herhaaldelijk het woord „placa", en ten slotte zegt meneer Winkel: „Wat placa — ik zal je placa" — tenminste zo klinkt het — en hij grijpt een lat en doet alsof hij de man wil slaan. Ik denk dat het menens is, maar ze lachen allemaal en de man van de boot gaat weg met een fractie van de prijs die hij gevraagd heeft. En ik weet niet wat ik doen zal: meelopen de kade op, waar mensen en schepen zijn en bootjes op het blikkerende water, of blijven in het schemerige magazijn waar zoveel goede en gezegende dingen zijn en een geur hangt die is samengesteld uit alle geuren van de hele wereld.

Merkwaardig hoe geuren in je herinnering kunnen blijven. Kort voor de oorlog zag ik in Den Haag vruchten liggen, die als „groene sinaasappels" werden verkocht; ze hadden de vorm van grote mandarijnen en waren groen met soms een zweem van oranje. Ik nam er wat argwanend een in de hand en rook er aan — ineens was ik weer in Paramaribo, ik gevoelde de lome hitte en zag de moddergrijze rivier, de stoffige wegen en de vriendelijke houten huizen. Ja, zeide de winkelier, ze kwamen uit Suriname. Ik heb er van meegenomen zoveel ik kon dragen, maar ze waren helaas niet zoals ginds onder de tropenzon. Alleen de geur was echt.

O, die geuren! Sleep me de wereld over, zet me geblinddoekt neer en laat me opsnuiven, en ik zal het u vertellen wanneer we bij Winkel zijn, als Winkel tenminste nog Winkel is.

Ik zie me nog stappen door de stad: een kind, zó uit zijn dorp, en nu loopt hij in Curaçao door de Bredestraat op zijn eerste bruine schoenen. Stappen over de brug; de man in het hokje die de centen ontvangt maakt een grapje, dat ik niet begrijp en dat me verontrust, maar we zijn toch goede vrienden, want hij lacht tegen me en als ik terugkom lach ik ook en we groeten elkaar.

Stappen op mijn nieuwe bruine schoenen door een cactuslaantje achter het fort; er ligt een cactusblad op de weg en ik schop er tegen, zoals een Nederlandse jongen doet die nieuwe schoenen aan heeft, en een doren dringt dwars door het leer in mijn voet; ze kunnen hem er maar net weer uitkrijgen. Zo leer ik wat cactussen zijn en dat je zelfs met bruine schoenen op Curaçao niet alles kunt doen.

Hoe lang is dat geleden, en hoe leeft het nog voor me. Hoe gevoel ik nog de hartelijkheid waarmede iedereen ons ontving, de gastvrijheid die blijkbaar zo vanzelf sprak. Hoe staat me alles nog voor de geest in verbleekte beelden weliswaar, maar ik heb het gevoel alsof ik het zou herkennen zodra ik er weer voet aan wal zou zetten, alsof ik nog de weg zou weten in Otrabanda......

Maar dat is natuurlijk een hopeloze dwaling. Ik ben veranderd en Curaçao is veranderd. De olie is gekomen en daarmede een invasie van mensen, die, naar ik heb gehoord, buiten de Curaçaose gemeenschap leven en zich zelfs niet de moeite geven Papiament te leren. Ook weet ik dat er een zeemansliedje is dat van Curaçao zegt: „Want al jouw rare streken die stane me niet aan", en dat mijn verbleekte jeugdherinneringen maar een heel klein deel van de werkelijkheid en dan vermoedelijk nog sterk geïdealiseerd weergeven. Maar desondanks zegent mijn hart Curaçao, waar ik mijn eerste bruine schoenen heb gekregen: „Dios spare nos dushi pueblo, nos pueblo di Corsouw". Er hapert misschien iets aan het Papiament, maar Hij begrijpt het wel, en dat is de hoofdzaak.

Nu zijn we vijfendertig jaar

het nieuws van vandaag

Geheel Palestina is praetisch in staat van beleg na een nieuwe golf van bomaanslagen en overvallen, die de Joodse ondergrondse beweging heeft ontketend nu in Londen de Palestijnse conferentie gaat beginnen. Tevoren hadden de Joden geweigerd om aan deze conferentie deel te nemen en ook de Palestijnse Arabieren wezen de uitnodiging af, hoewel andere Arabische leiders in hun plaats zullen optreden.

Clement Richard Attlee, de Britse Minister-President, zeide bij de opening van de conferentie in het Lancaster House, dat men niet te veel tijd zal moeten besteden aan de voorbije historie, doch het probleem moet beschouwen tegen de bredere achtergrond van de wereldpolitiek. Want hoewel Palestina een klein landje is heeft al wat daar gebeurt een grote weerslag in de rest van de wereld, aldus de Minister-President. Er zit natuurlijk iets waars in wat Attlee zegt, doch het is maar te hopen, dat de wereldpolitiek hier niet weer zal ontaarden in een steekspel tussen de grote mogendheden ten koste van de betrokkenen.

Op de vredesconferentie te Parijs ziet men het telkens weer opnieuw, zo nu weer met het geharrewar tussen Hellas en de andere Balkanlanden, waarbij men elkaar allerlei onvriendelijkheden en bedekte bedreigingen naar het hoofd slingert. Gelukkig schijnt het met de behandeling van het Italiaanse verdrag iets beter op te schieten. Groot Brittannië, Brazilië en Nederland hebben ervan afgezien om hun eisen voor schadeloosstelling van Italië te laten varen. Doch Ethiopië wil 20 millioen dollar hebben en geeft kort resumé van de geleden schade waarbij elk mensenleven op 400 dollar wordt geschat!

Inzake Triëst heeft men thans een subcommissie benoemd, welke o.a. een statuut voor een vrije stad moet ontwerpen en ook de grenzen ervan bepalen. De mogelijkheid bestaat, dat Nederland met Joegoslavië en Polen samen met de Grote Vier zitting zal hebben in deze subcommissie.

Te Castel Gandolfo heeft Zijne Heiligheid de Paus intussen een belangrijker en meer diepgaande Italiaanse aangelegenheid besproken: de noodzaak om het beginsel van het godsdienstonderricht op de openbare scholen, gelijk erkend door het concordaat van 1929 tussen Italië en het Vaticaan, te handhaven.

verder. In die tijd heb ik vele paren bruine schoenen voor mezelf en voor mijn kinderen gekocht en ik was bijna vergeten hoeveel een paar schoenen in je leven kan betekenen. Maar toen kwam de oorlog en de bezettingstijd en allerlei dingen kregen hun waarachtige, hun eigenlijke en laatste betekenis terug. „Geef ons heden ons dagelijks brood" betekende ten slotte werkelijk: Heer, geef het ons, want het is er niet. Geef het ons heden, want morgen zijn we van honger in elkaar gezakt. Geef ons het dagelijks brood, meer niet, want wie durft denken aan de dag van morgen als er vandaag nog vijftig vliegende bommen over moeten komen waarvan er ten minste een half dozijn hier in de buurt neerkomt?

Onze jongste zoon was in 1943 geboren en we wisten hem voor het ergste te behoeden. Ook in de tijd dat Hans met al zijn kleren over elkaar aan achter de smeulende kachel zat en niet meer warm kon worden, en Else in een maand tijd zestien pond aan gewicht verloor, heeft Robbie niet gevoeld wat honger was. Maar toen hij begon te lopen, waren er geen schoenen voor hem, geen zwarte en geen bruine. Op den duur hebben we een paar kunnen lenen van een kindje, dat er uit gegroeid was. Toen die Robbie te klein werden, was er weer niets.

Op zijn tweede verjaardag kreeg hij zijn eerste officiële paar schoenen uit een winkel, op een bon. Maar dat betekent dat hij pas in 1947 wéér voor een paar in aanmerking komt. Denken ze bij de distributie dat kinderschoentjes met de voetjes meegroeien? Ze denken al lang niet meer. Ze verdelen wat er is, en dat is niet genoeg.

Maar behalve de distributie is er de Hulp. Vroeger heette dat bedéling en dat was voor hele arme mensen, het gold als een schande wanneer men daarvan „trok". Nu zijn we allemaal heel arm geworden en niemand behoeft zich dus te schamen; we zijn alleen maar heel dankbaar, wanneer we iets krijgen van wat we zo verschrikkelijk nodig hebben. Dankbaar aan de HARK, de Hulp-Actie Rode Kruis, die alle goede gaven verdeelt, dankbaarder jegens de onbekenden, die ze hebben geschonken.

Zo heeft mijn jongste zoon dan nu een paar schoenen gekregen, stevige bruine trappers, en hij stapt door het huis en over straat zo fier als eenmaal ik door de Calle Pietermaai. „Jonge, wat een fijne schoenen", zeg ik tegen hem en hij heft zijn parmantige beentjes dat iedereen toch maar zien zal hoe mooi hij aan zijn voeten is, en zijn moeder is nog veel trotser, maar anders trots, dan hij. Maar ik sta geroerd, want in de schoentjes staat een stempel:

LA BOTA ARGENTINA

Curaçao A.H.

Theodore A. M. Palm

Industria Argentina

Vraagt iemand: „Van wie heb je die mooie schoenen, Robbie?", dan antwoordt hij: „Van Curaçao". Dat is voor hem een klank, meer niet, maar het betekent: fijn, mooie bruine schoenen. „Curaçao is ver weg, hè Pappa?" Ja mijn jongen, Curaçao is ver weg. Maar het heeft ons niet vergeten. Veel moge veranderd zijn, maar niet de hartelijkheid en de gulheid van Curaçao. Zoals eens de vader, zo ervaart dat nu, en nog op heel andere wijze, de zoon. En daarom, mijn jongen: Dios spare nos dushi pueblo, nos pueblo di Corsouw. Dat begrijp je nog wel niet, maar Hij begrijpt het wel, en dat is de hoofdzaak.

Protestants leven in Rusland.

Wij lezen in De Nederlander: Mr. P. Jones, secretaris van de Britse Christen Studentenvereniging, die in Januari 1946 met een delegatie van Britse jeugd Rusland bezocht, was de eerste officiële vertegenwoordiger van de Britse Raad van Kerken, die dit land bezocht:

„Onze gastheer", zo schrijft Mr. Jones in „The Church in the World" „was het Anti-Fascistische Jeugd Comité, een verbond waarin alle takken van het jeugdwerk in Sovjet-Rusland zijn opgenomen, tot zelfs een vertegenwoordiger van de Orthodoxe Kerken toe".

De Kerken, die Mr. Jones in Moskou bezocht heeft, waren stampvol, meest vrouwen en oude mannen, hoewel men gewoonlijk ook enkele soldaten van het Rode Leger onder de aanwezigen ziet en hier en daar wat jonge mensen. Er waren steeds veel kinderen onder de zeven jaar bij, die waren megenomen om deel te nemen aan het Heilig Avondmaal. Op het platteland woont ongeveer twee-derde der bevolking de kerkdiensten bij, in de steden nog geen zesde...

„Wij bezochten de staatsboerderij Rogorov in de Oekraïne. Gedachtig an het bekende slogan van de Godlozen-beweging: „Een kerk in een kolchos is een bespotting", verbaasde het me zeer daar een priester aan te treffen. Terwijl wij op hem wachtten, had de bevolking van het dorp zich voor de kerk verzameld. Toen de priester verscheen in vol ornaat, leidde hij ons de Kerk binnen, gevolgd door de bevolking. Enige oude mannen, die zo van het veld kwamen, namen plaats in het koor en zongen het responsorium bij de liturgie".

„Daarna sprak hij ons toe, staande op de treden van het koor en richtte woorden van vriendschap en welkom tot ons. Ik stond naast hem en zeide, dat, hoewel wij in Engeland woonden en zij in de Oekraïne wij toch leden één Kerk waren. Achter ons lag dezelfde Bijbel en stond hetzelfde Kruis en voor ons was de gestalte van den énen Christus.. Onder het spreken wees ik naar deze tekenen en al spraken wij niet dezelfde taal, toch begrepen wij elkaar in de gemeenschappelijke taal van de kinderen Gods".

„In Moskou woonde ik een dienst bij van de Baptisten en ontmoette daar den voorzitter van de Baptistenraad van geheel Rusland. De grote kapel was geheel gevuld en het koor bestond voor 75% uit jonge mensen."

Samenvattend zeide Mr. Jones: „De Kerken in de U.S.S.R. mogen ongehinderd hun diensten waarnemen. Er bestaat echter niet het recht om het geloof te verkondigen in openbare bijeenkomsten, algemene publicaties, of door middel van jeugd-bijeenkomsten. De priester of de predikant mag aan kinderen godsdienstonderwijs geven, als hem dit door de ouders wordt gevraagd. Hiermede zijn de Kerken beperkt tot het voortzetten van alleen de liturgische tradities. Zij zijn afgesneden van de jongere generatie en van enige directe invloed op de sociale ordening. Gedurende de oorlog gingen de meeste mensen naar de Kerk. Sommigen omdat zij tegenover het probleem van de dood werden geplaatst en troost behoefden voor het verlies van hen, die hun lief waren; anderen, vooral in het Zuiden, omdat door de geweldige verwoestingen, het najagen van enig ander doel nutteloos scheen. De Kerk won zeer aan gezag gedurende de bezetting door haar antifascistische houding, en dit droeg er toe bij, dat sommigen, die tot nu toe in het geheim door de Kerk getrokken waren daar openlijk voor uit kwamen."

De Baptisten in Rusland.

De Zweedse Baptisten kregen onlangs twee zeldzame gasten op bezoek, nl. twee leiders van de Russische Baptisten, de predikanten Alex Antrejev uit Kiev en Makael Galjajev uit Moskou. De laatste is vice-voorzitter van de verenigde raden der Protestantse Christenen in Rusland. Zij waren uitgenodigd deel te nemen aan een conferentie van Zweedse Baptisten doch arriveerden hiervoor te laat.

In heel Rusland zijn ongeveer 3000 Baptisten gemeenten, met 300.000 leden", zo vertelde Ds. Andrejev aan een vertegenwoordiger van Svenska Dagbladet.

„Ongehoord veel kerken zijn door de oorlog verwoest, vooral in de Oekraïne. De Baptisten hebben volle vrijheid om hun werk te doen en hebben vele bekeerlingen".

„Gedurende de oorlog stelde de regering treinen en andere vervoersmiddelen ter beschikking van de godsdienstige organisaties voor de evacuëring. De verhouding tot de Orthodoxe Kerk is nu veel beter dan vroeger. De beide Russen hebben niets dan lof voor de Sovjet-regering en de autoriteiten", zo vervolgt Svenska Dagbladet. Veel wordt door haar gedaan om te zorgen voor de kinderen, die hun ouders in de oorlog verloren. De Baptisten hebben o.a. twee millioen roebel bijeengebracht en een grote hoeveelheid kleren en andere benodigdheden voor dit doel. Onder leiding van de Sovjet-regering staat nu een raad voor de religieuse gemeenschap en wij hebben, zo zeiden de predikanten ten slotte „grote hulp ontvangen van deze raad".

Verloofd.

Norma de Haseth

EN

Charles Noija

Curaçao, 9—9—'46.

MONETAIR OFFENSIEF TEGEN ZWARTE HANDEL HANDEL TUSSEN TOMMY EN DUITSER.

Engelse munt vervangt de Mark.

In het overigens niet onaangename leven, dat Tommy in de Britse zone van Duitsland leidt, zal de 1e Augustus een minder prettige datum blijven. Van die dag af is voor hem de Reichsmark gedevalueerd en moet hij zijn aankopen in de cantine met Engelse munt betalen. Zowel voor de Britse als de Noordamerikaanse zone, geldt deze monetaire maatregel, welke bepaalt, dat het pond, de dollar, de Zwitserse franc en de Deense kroon de plaats van de mark zullen innemen. In het betalingsverkeer met de Duitsers blijft het Duitse geld van waarde, doch aangezien in Duitsland niet veel te koop is, blijven de Brit en de Noordamerikaan, de Belg en de Fransman aangewezen op de Naafi-winkels en de zogenaamde Post Exchanges in de Noordamerikaanse zone. In die magazijnen is de mark taboe geworden.

Deze nieuwe voorschriften vinden haar oorzaak in de uitgebreide zwarte handel, welke ook door militairen werd bedreven. Een klein voorbeeld moge dit duidelijk maken.

In het algemeen nam de gewone soldaat in de Britse zone zijn soldij niet op. Ging hij met verlof naar Engeland, pas dan vroeg hij den kwartiermeester zijn tractement, hetgeen hem in marken werd uitbetaald. In Hoek van Holland, het laatste station op het vasteland, kon hij dat bedrag in Engels geld omwisselen, waarbij zijn zakboekje als bewijs gold. Had hij meer marken, dan in dat boekje vermeld, dan kon hij deze niet ingewisseld krijgen, omdat ze meestal ook niet te verantwoorden waren. Kwam hij terug van verlof, dan betrad hij meestal platzak het continent. Aangekomen bij zijn eenheid leende hij bijvoorbeeld vier mark van zijn collega, die niet met verlof was geweest en kocht, laten wij zeggen, twee sigaren à twee mark. Er waren namelijk verschillende cantines, waar hij boven zijn rantsoen een aantal rookartikelen kon kopen. Op de zwarte markt verkocht hij deze sigaren à twintig mark, kocht voor die twintig mark nieuwe sigaren of sigaretten, ging weer de zwarte markt op en had binnen een paar uur een vierhonderd mark verdiend, waarvan de geleende vier mark gemakkelijk konden worden terugbetaald. Het gevolg was, dat in de cantines de marken zich opstapelden, terwijl de goederenvoorraad, welke in Engeland of in Amerika tegen ponden c.q. dollars gekocht moesten worden, sterk verminderden. Geen wonder, dat Tommy het niet nodig vond zijn tractement op te nemen.

Weinig waarde.

Dit is nu afgelopen. Hij wordt zelfs gedwongen een deel van zijn soldij op te vragen, aangezien hij anders verstoken blijft van zijn extra-rantsoenen, welke hij als soldaat geniet. Als men weet, dat voor een pakje sigaretten door de Duitsers tot honderd mark wordt betaald, dat voor koffie de prijs ligt tussen vijf- en zevenhonderd mark een pond, dan kan men zich wel een idee van de waarde van de mark vormen.

Het zou onbillijk zijn te veronderstellen, dat slechts de lagere rangen in het Britse en Noordamerikaanse leger op de zwarte markt handel drijven, het is een algemeen verschijnsel, waartegen wel is waar door de militaire politie met kracht wordt opgetreden, maar waarvan de liquidatie nog niet in he zicht is. Noordamerikaanse soldaten, die Zwitserland bezoeken, kopen daar horloges van mindere quaiteit, verkopen of ruilen die in Berlijn. Vooral de Russen zijn hier de kopers. Belgische militairen, in dienst van de geallieerde legers, brengen uit hun land shag en koffie mede en waar zij verschijnen, verschijnt de zwarte markt. Enz.

De genomen maatregel zal waarschijnlijk tot gevolg hebben, dat thans de ruilhandel in sterke mate zal toenemen. Het is echter de vraag of er nog veel te ruilen valt, aangezien de meeste fototoestellen, horloges, ringen, armbanden enz., reeds door de Duitse eigenaars zijn verruild of verkocht. Inmiddels zijn de grenzen scherper dan ooit bewaakt en is het onderzoek door de douane strenger dan voorheen. Het is zelfs niet mogelijk de rechtmatig verkregen rantsoenen voor een collega, die niet met verlof gaat, voor zijn familie mede te nemen. Deze worden door de militaire poiltie aan gene zijde van de grens in beslag genomen.

NIEUWS van OVERAL

40.000 BLIKJES MELK.

Achterover gedrukt.

In het Zuiden van Nederland hebben controleurs een ergerlijke zwendel in gecondenseerde melk ontdekt.

Een directeur van een zuivelfabriek was er in geslaagd ruim 40.000 blikjes gecondenseerde melk ten eigen bate vrij te maken. Hij had daartoe o.a. gebruik gemaakt van zgn. „Bezugscheine" van het Duitse bezettingsleger, waarop niets afgegeven was. Voorts werd voor gestandaardiseerde melk blikmelk geboekt als afgeleverd. Deze gestandaardiseerde melk werd verantwoord door een onevenredig groot kwantum ondermelk te boeken als teruggeleverd aan veehouders. De vetverantwoording der fabriek werd kloppend gemaakt door de vetgehalten van afgeleverde melk aan slijters hoger te noteren.

De financiële schuld aan de fabriek, ontstaan door het zich toeëigenen der blikjes, heeft de directeur afgelost uit de opbrengst van clandestiene verkoop van karnemelk, taptemelk en pap, bereid uit taptemelk in de tijd, dat deze producten nog op de bon waren.

Er was een melkbonnentekort van ruim 8000 rantsoenen, terwijl ongeveer 600 boterwikkels ten onrechte waren verantwoord als gebruikt.

De directeur had bovendien meer dan 170 rantsoenen boter voor privégebruik in zijn bezit. Tegen hem werd proces-verbaal opgemaakt.

EEN AUTO VOOR 500 LITER JENEVER.

Twee Hagenaars verkochten een gebruikte Ford aan een collega, autohandelaar te Rotterdam voor auto-onderdelen ter waarde van ongeveer f 6000 plus nog f 1500, terwijl de officiële prijs f 2575 bedroeg.

Via tussenpersonen werd deze auto voor 500 liter jenever aan een Schiedams distillateur verkocht.

De autohandelaar in Rotterdam kreeg f 8500 voor de wagen, terwijl de ene tussenpersoon f 1500 verdiende en de andere de jenever aan den man bracht. Eerst verkocht hij 325 liter voor f 10.000, terwijl hij later de resterende hoeveelheid afleverde. Hierna werd hij het bewuste café uitgeschopt zonder geld te ontvangen.

De Prijzencontrôle heeft alle deelnemers aan dit zaakje geverbaliseerd.

Laatste Nieuws

DE HAVENSTAKING.

Hedenmorgen deelde de Heer W. R. Plantz ons mede, dat hij er in geslaagd, dat de werkgevers het gewone loon willen verhogen van 0.90 G. per uur tot 1.— G. per uur en de overwerkuren van 1.40 G. tot 1.50 G.

De havenarbeiders willen echter niet toegeven. Zij willen 1.25 G. en 1.75 G. Tevergeefs poogde de heer Plantz, bijgestaan door Mr. I. Debrot, de arbeiders te overtuigen, dat door de toegezegde verhoging de prijsstijging der laatste maanden is overbrugd. Men wil echter niet luisteren. De arbeiders willen hun loonsverhoging en de havencentrale. De Gouverneur gaf reeds opdracht morgen met de registratie der arbeiders te beginnen.

Schepen vertrekken ongelost. Zelfs de post van de Grace Line werd niet van boord gehaald.

Naar aanleiding van het bovenstaande deelt de directie der Posterijen ons mede, dat „de boot in elk geval niet met de malen vertrekken zal, omdat wij hedenmorgen met het agentschap van de Grace Line hebben afgesproken, dat de post van boord komt." Mochten de malen niet door de havenarbeiders van boord gehaald kunnen worden, dan doet Openbare Werken dit, verzekerde men ons.

NOORDAMERIKAANSE PAKKETTEN VOOR EUROPA.

De Koningin kreeg het eerste.

Noordamerikaanse pakketten met voedings- en genotmiddelen tot een totale waarde van 120 millioen gulden zullen in elf Europese landen, waaronder ook Nederland, worden verdeeld.

Het zijn pakketten, die oorspronkelijk bestemd waren voor de invasie van Japan, en waarvan de inhoud een calorische waarde van 40.000 calorieën vertegenwoordigt. Zij bevatten een dagrantsoen voor tien man. De pakketten zijn door een Noordamerikaanse combinatie van comité's voor steunverlening aan Europa aangekocht van het leger.

President Truman heeft de eerste 100 pakketen gekocht en heeft deze aan de staatshoofden van de landen, die van deze zending zullen profiteren, toegezonden. Koningin Wilhelmina heeft het eerste pakket dat voor Nederland was bestemd, ontvangen.

HONGARIJE EN FRANKRIJK.

Sulyok, leider van de Hongaarse vrijheidspartij, heeft onlangs in de Nationale Vergadering gepleit voor de vorming van een „vierde grote mogendheid", bestaande uit Frankrijk en de kleinere landen van Europa. Volgens Sulyok wordt de gang van zaken in de wereld thans beheerst door drie grote mogendheden, die geen van alle tot Europa behoren: Engeland, de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie. „Hongarije moet van geen dezer mogendheden de satelliet zijn en Frankrijk is het grootste land met de hoogste culturele ontwikkeling van het vasteland", aldus Sulyok.

HET HERSTEL VAN DE DUITSE PERS.

Een hoofdartikel in de Manchester Guardian geeft een beschouwing over het herstel van de Duitse pers in de Britse bezettingszone. Het blad schrijft, dat het herstel van de pers een eigen plaats als onafhankelijke openbare dienst in het Duitse leven zou moeten hebben, niet tot in de perfectie is uitgevoerd, doch dat er aanzienlijke vooruitgang is gemaakt.

Gemeld wordt, dat de aanvoer van courantenpapier stagneert, waardoor het werk waarschijnlijk verlamd zal worden.

Toen Duitsland verslagen was bestond de gehele Duitse pers, afgezien van machines en technisch personeel, niet meer. De couranten moesten van de grond af aan worden opgebouwd.

In de eerste maanden van de bezetting werden de couranten rechtstreeks door de British Information Services Control uitgegeven, hetgeen noodzakelijk was, doch een slecht principe. Vrijwel alle bladen zijn nu echter overgedragen aan Duitse uitgevers, die daartoe machtiging ontvingen. De Manchester Guardian vervolgt: Men moet zich niet voorstellen, dat de bladen thans feilloos zijn. Het blad wijst op achteruitgang van journalistieke principes, stijl en qualiteit, alsmede die van integriteit in de Nazietijd. De pers nam slaafse vormen aan. Bovendien worden de bladen, die na de overgave verschenen, van een harden meester onder den andere gebracht; zij werden niet alle door de Engelsen vervaardigd, hetgeen niet kon worden vermeden; doch stonden ook onder onze censuur, die wij wellicht liberaler hadden kunnen houden.

Het resultaat is: timiditeit en een eentonigheid, die wel degelijk door de Duitse lezers werden opgemerkt. Wij hebben echter een Duitse pers opgebouwd, die ondanks alles, een betere tijd beleeft.

Nu wordt echter gemeld, dat de Zweedse aanvoer van courantenpapier geen voortgang vindt. De Duitse aanvoer is beperkt door gebrek aan chemische en andere materialen voor de papierfabrieken. Het zou kunnen gebeuren, dat het grootste gedeelte van de pers in de Britse zone voor enige tijd geheel stopgezet zou moeten worden. Indien dit wa moeten de oorzaken word gegaan en er zou spoe oplossing gezocht moeten den, aangezien dit niet gewone bestuursaangele kan worden beschouwd van een vrije Duitse pers dringende publieke no Het is ook een Brits be dus de M.G. Wij zijn enige bezettende moge indien wij weggaan, z deren slechts met te een vacuum stappen.

De Russische aanvoer ranten-papier is o Geen lezer van de tege pers te Berlijn word troffen door twee heden: de enorme hoe papier voor de couran Russische machtiging voortdurende onaange keuring van Brits ge Britse politiek op ie gebied. Duits of inte

Wij mogen niet van kranten in onze zone dat zij het Britse stand tegenwoordigen: werk zoverre als hun standp naal is, moet het Dui ders zal het geen ind lezers maken. Maar het van een pers, onder die eerlijk tegenover staat, zal vanzelfspre aandacht aan het Britse besteden.

Op 9 September 1946 is te Paramaribo, na voorzien te zijn van de laatste H.H. Sacramenten, overleden:

JEAN CORNELIS HUYZEN

gepensioneerd Hoofd opzichter van Zanderij.

Namens de familie

ALWIN-HUYZEN.

Bekendmaking.

Met ingang van Zaterdag 14 September 1946 zal het philatelisten-loket geopend zijn op

Woensdagmiddag van 1.30 tot 4 uur

en

Zaterdagmiddag van 1.30 tot 4 uur

inplaats van Maandagochtend en Vrijdagmiddag.

Curaçao, 9 September 1946.

3—1 De Postdirecteur.

Belangrijke sociale hervorming in Zwitserland.

Het Zwitserse parlement is een der weinige van Europa, misschien zelfs wel het énige, welks samenstelling sinds het einde van de oorlog nog geen wijziging van betekenis heeft ondergaan. De laatste verkiezingen voor de Kamer („Nationale Raad) hebben in October 1943 plaats gevonden; de eerstvolgende zullen eerst in het najaar 1947 plaats vinden. Weliswaar heeft de Zwitserse „Partij van de Arbeid", die in tegenstelling tot de geijknamige Nederlandse partij communistisch-gezind is, verleden jaar veel propaganda gemaakt voor onmiddellijke parlementsverkiezingen, opdat de nieuwe tijd ook in Zwitserland zijn invloed op regering en parlement zou kunnen doen gelden, doch de Zwitserse Grondwet kent geen parlementsontinding en heeft de zittingsduur der Kamer op vier jaren vastgesteld. Zwitserland heeft dus zijn parlement en zijn regering uit de oorlogsjaren behouden. De velerlei periodieke verkiezingen in de Zwitserse kantons en steden hebben trouwens wel aangetoond, dat nieuwe parlementsverkiezingen geen politieke omkeer zouden gebracht hebben. Weliswaar is ook in Zwitserland, zoals in vele landen, een zekere „ruk naar links" vast te stellen, doch de nimmer nog onderbroken meerderheid der burgerlijke partijen „vrijzinnigen, katholieken, boeren en liberaal-conservatieven zou stellig ook bij nieuwe verkiezingen gehandhaafd zijn, zij het ook in verkleinde omvang.

Pijnlijk deficit.

Het parlement heeft dezer zomer drukke arbeid te verrichten. De gewone zomerzitting ligt reeds achter ons. Het parlement had daarin .a. de pijnlijke taak te moeten vasstellen, dat in het jaar 1945 de staatsuitgaven ruim 1700 millioen Zwitserse franken hoger waren geweest dan de staatsinkomsten en dat aan het einde van dat jaar de schuldenlast van de Zwitserse staat ruim 8½ milliard franken bedroeg! Er werd natuurlijk veel gemopperd, doch de cijfers konden daardoor niet veranderen. Men moest zich tevreden stellen met het uitdrukken van de wens naar toekomstige bezuinigingen, vooral inzake de militaire uitgaven. Doch aan het einde van dit jaar, 1946, zal de staatsschuld vermoedelijk reeds de 10 milliard overschreden hebben!

Een buitengewone zomerzitting wordt de volgende week gehouden voor de behandeling van het „financiële compromis van Washington", waarbij honderden millioenen franken en de goede verstandhouding tussen Zwitserland en de Geallieerden op het spel staan. De Geallieerden eisten van Zwitserland 1560 millioen Zwitserse franken: 1000 millioen als opbrengst van de van de overwinnaars uit te leveren Duitse bezttingen in Zwitserland en 560 millioen aan goud, omdat de Duitsers tijdens de oorlog Zwitserland met in de bezette landen gestolen goud betaald zouden hebben.

Het compromis.

Na besprekingen te Washington, die meer dan twee maanden duurden, kwamen Zwitserland enerzijds Engeland, Frankrijk en de Verenigde Staten andererzijds tot het volgende compromis: Zwitserland zal den Geallieerden 250 millioen franken uit de Duitse bezittingen en 250 millioen aan goud betalen. Een door „dictaat" opgelegde „oorlogsschatting" aan een neutraal land! protesteren de Zwitserse tegenstanders van het compromis. Integendeel, een redelijk accoord, door goede wil van beide zijden tot stand gekomen!, betoogt de regering. Ongetwijfeld zal het parlement zijn goedkeuring eraan hechten, waardoor de vriendschappelijke betrekkingen tussen Zwitserland en de Geallieerden nog verbeterd zullen worden.

In Augustus zal het parlement nog voor een tweede buitengewone zomerzitting bijeenkomen, waar het eveneens weder om millioenen franken zal gaan. Het parlement zal dan het ontwerp-ouderdomsverzekering behandelen. De regering wil den 65-jarigen als regel een ouderdomsrente van 100 franken per maand waarborgen.

Het verblijf der Curacaose athleten in Nederland

Goede prestaties ondanks vreemde omstandigheden

De Voorzitter van de Curaçaose Athletiekbond, de Luitenant ter Zee 1e klasse Huug A. Corsten, schrijft ons:

Het Bestuur van de C.A.B. ontving van den leider van de groep Curaçaose athleten, de heer A. B. Faay, omtrent het verblijf en de prestaties van onze athleten in Nederland het volgende overzicht, hetwelk per luchtmaal werd ontvangen.

De algemene gezondheidstoestand van de Curaçaose athleten heeft gedurende het gehele tournooi niets te wensen overgelaten.

Trots de rantsoenering voor onze jongens in Nederland zijn allen in gewicht toegenomen. De belangstelling voor onze jongens in Nederland is biezonder groot. Overal wordt den Curaçaosen athleten een enthousiaste ontvangst bereid en blijken zij voorts het biezonder op prijs te stellen, dat het Curaçaose publiek en onze Pers veel aandacht aan de door hun geleverde prestaties schenkt.

Tijdens de kampioenschapswedstrijden in Amsterdam op Zaterdag 3 Augustus was het koud regenachtig weer, waarvan onze sprinters veel last ondervonden. In de loopnummers wist alleen Rosario zich in de semi-finale (200 m.) te plaatsen.

Zondag 4 Augustus was het weer wel beter, doch onze sprinters konden niet meer in vorm komen.

Fijnje behaalde die middag een vierde plaats met een sprong van 1.71 m., terwijl ook Rooy bij het speerwerpen een vierde plaats wist te bemachtigen met een worp van ruim 49 m.

Adriana plaatste zich tenslotte met kogelstoten als No. 3 met een worp van 13.58 m.

Hoewel de prestaties van onze jongens tijdens de A-Kampioenschappen in Nederland niet behoorden tot de hoogste klasse, mag gezien de weersomstandigheden en de grote deelneming van de beste Nederlandse athleten, een en ander toch tot tevredenheid stemmen.

Na afloop van de wedstrijden in Amsterdam reisden de Curaçaose athleten door naar Hoorn, alwaar op 11 Augustus regionale wedstrijden zouden worden gehouden.

Tevoren werd op 9 Augustus een tocht gemaakt naar Alkmaar waar de kaasmarkt en tevens de afsluitdijk bezocht werden. Men **was over deze toch zeer opgetogen.**

Adriana trekt belangstelling bij het kogelstoten.

Te Hoorn werden de wedstrijden begunstigd door vrij goed weer. Aan onze athleten werden vóór de aanvang bloemen aangeboden en ook werden zij aan den Burgemeester van Hoorn voorgesteld.

Te 13.00 vingen de wedstrijden aan. De belangstelling was groot; naar schatting ± 4000 mensen. Zoals reeds werd bericht, hebben de Curaçaose athleten te Hoorn een goed figuur geslagen. Van Dinsdag daaropvolgende tot Vrijdag 16 Augustus werd wederom te Amsterdam vertoefd.

Donderdagavond 15 Augustus waren de Curaçaose athleten aanwezig tijdens de te Amsterdam gespeelde voetbalwedstrijd Curaçao-Volewijckers.

Vrijdag 16 Augustus werd gereisd naar Arnhem. De aldaar jubilerende Vereniging „Udi" nodigde de Curaçaose athleten uit op een rijtoer in de omgeving. Zondag 18 Augustus begonnen de athletiekwedstrijden om 14.00 uur onder mooi weer en veel publiek. Zoals reeds werd bericht, plaatsten zich op de 100 m Royer 1, Irausquin 4, Rosario 5.

De 200 m. werd een complete Curaçaose overwinning.

Dinsdag 20 Augustus reisden onze jongens naar Zeist. Daar aangekomen werden zij evenals in Hoorn met bloemen verwelkomd.

Woensdagmorgen werden de fabrieken van Gerritsen en Van Kempen bezocht en in de namiddag werd een tocht in de omgeving van Zeist gemaakt.

In de late namiddag van die dag werden onze athleten door den waarnemend Burgemeester van Zeist ontvangen en werd het Stadhuis bezichtigd.

Om half zeven vond een duel-meet plaats tussen de provincie Utrecht en Curaçao, uitslag 46—37.

Donderdag 22 Augustus vertrokken onze Curaçaose athleten naar Gouda voor een ontmoeting aldaar bij kunstlicht.

Te Gouda was, zoals overal elders, de ontvangst zeer hartelijk. Het terrein was zee zwaar, desondanks wisten onze jongens met een overwinning uit de strijd te komen. Uitslag Gouda 41½ Curaçao 44½.

Na afloop van de wedstrijd hield de Burgemeester van Gouda een hartelijke toespraak en reikte de prijzen uit.

Allen ontvingen bhalve een medaille nog als aandenken een pakje siroopwafelen, een Goudse pijp en een vaas van aardewerk.

Vrijdag 23 Augustus werden op uitnodiging verschillende fabrieken bezocht o.a. een plateelfabriek, een pijpenfabriek en een kaasfabriek.

Dezelfde dag werd afscheid van Gouda genomen en vertrokken onze jongens naar Rotterdam. Te Rotterdam werd, bij gunstig weer door de Curaçaose athleten met succes aan de aldaar georganiseerde athletiekwedstrijden deelgenomen.

Op de 100 m. plaatste Rosario zich No. 1 Dopwell tweede, Irausquin derde, terwijl op de 200 m. Rosario als No. 2 uit de bus kwam en Dopwell No. 1 werd op de 400 m. Curaçao werd voorts No. 1 bij 4 x 100 estafette.

Zondag daaropvolgend werd buiten mededinging deelgenomen aan de vijfsteden ontmoeting te Leiden (Leiden, Den Haag, Gouda, Rotterdam en Dordrecht).

Op deze wedstrijden wist Dopwell als No. 1 op de 400 m over de eindstreep te gaan, wat zeer zeker een uitstekend resultaat genoemd mag worden, daar het vóór de aanvang der wedstrijden nog een half uur geregend had.

Ook Adriana wist zich goed door het slechte weer heen te slaan en versloeg met kogelstoten zelfs den Nederlandsen Kampioen van de laatste jaren, Aat de Bruyn, Adriana 12.94 m en De Bruyn 12.62 m.

Bij ontvangst van vorenstaande mededelingen logeerden onze jongens te Den Haag. De volgende wedstrijden stonden nog op het programma.

1) Duel meet-shot: Den Haag — Curaçao;

2) Openwedstrijden te Wassenaar;

3) Trial meet Den Haag I — Curaçao — Den Haag II.

Omtrent het resultaat van deze wedstrijden bereikte het Be- van de C.A.B. nog geen bericht.

Omtrent de terugkeer van onze Curaçaose athleten naar Curaçao kan nog worden medegedeeld, dat passage werd geboekt aan boord van het s.s. „Aldebaran", hetwelk begin September van Nederland zou vertrekken.

Nadere biezonderheden zullen zo spoedig mogelijk bekend worden gesteld. Voor de goede orde volgen hieronder nogmaals de namen van alle in Nederland vertoevende Curaçaose athleten.

E. Adriana; R. Rosario; B. Fijnje; P. Royer; J. Rooy; A. Irausquin; S. Dopwell en R. Anasagasti.

A. B. Faay (Leider der groep).

De Paus over het Onderwijs

Zijne Heiligheid de Paus heeft **een krachtig pleidooi** gehouden opdat de Nationale Vergadering welke de nieuwe Italiaanse grondwet ontwerpt, het beginsel van godsdienstonderwijs op de Italiaanse scholen, gelijk vervat in het concordaat van 1929 tussen Italië en het Vaticaan, zal bevestigen.

De Pauselijke toespraak werd Zondag gehouden te Castel Gandolfo tot de leden van de Italiaanse Bond van Katholieke onderwijzers, die juist zijn jaarlijkse conventie had gehouden.

De Heilige Vader zeide: „Het doel dat moet worden bereikt is altijd dat — overeenkomstig het natuurlijke recht en de wil van Christus en in het belang van het algemeen welzijn — het gezin, de kerk en de staat samenwerken in wederzijdse overeenstemming in het onderwijzen en opvoeden van de jeugd."

De Paus zeide, dat dit het beginsel is hetwelk de essentiële vóóronderstelling inhoudt van artikel 36 van het geldende concordaat met Italië waarin het onderwijzen van de Christelijke leerstelling overeenkomstig de vorm die aan de Katholieke traditie ontleend is, wordt verkondigd tot het fundament van het openbare onderwijs. Hij drong er bij de onderwijzers op aan om ernaar te streven, dat dit beginsel, hetwelk werd bekrachtigd en bevestigd door de lange ervaring, worde gehandhaafd en nageleefd. Dat de Heilige Vader eigenlijk over de hoofden der onderwijzers heen sprak tot de leden van de Constituante, kwam eerder in de toespraak tot uiting toen Hij verklaarde, dat de constitutionele garanties van gezonde onderwijsmethoden in Italië heden van het grootste belang zijn (Vaticaanstad, (AP) 9.9).

EERSTE DAME.

Heden, bij de verjaardag van Mevrouw Maria Kasteel-Baltussen, echtgenote van onzen Gouverneur, bieden wij haar en den anderen leden van Curaçao's Eerste Gezin, onze welgemeende gelukwens aan.

Morgen zal de enige dochter die thuis bleef, Pia, heur jaardag vieren.

BRAZILIAANSE ONAFHANKELIJKHEIDS-DAG.

Als gevolg van een fout in de opmaak werd het bericht hetwelk wij gisteren publiceerden over de Braziliaanse onafhankelijkheidsdag enigszins onbegrijpelijk. Hier is het volledige bericht:

Zaterdagmiddag bood de heer Jules Penha, consul-generaal van Brazilië, ter gelegenheid van de 124ste verjaardag van de onafhankelijkheid van Brazilië een lunch aan op Piscaderabaai. Deze lunch werd bijgewoond door den Gouverneur, de leden van het consulaire corps en vele vooraanstaanden uit de Curaçaose handels- en industriewereld (RPD).

STAKING GAAT VOORT.

Boten vertrekken met voedsel.

In verband met de wilde staking in onze haven heeft de Cottica gisteravond met 400 ton levensmiddelen, electrische artikelen e.d. uit Nederland, de haven verlaten. Vanmorgen volgde de Grace line, die ook ongeveer 400 ton Noordamerikaanse texiel en levensmiddelen voor Curaçao aan boord heeft.

Gistermiddag heeft Bemiddelaar William R. Plantz de stakers op Scharloo toegesproken. Vanmorgen vroeg was de Bemiddelaar met het Hoofd van de afdeling Sociale Zaken Mr. I. Debrot weer op de been om de stakers toe te spreken, maar zij blijven — zonder dat hun bonden merkbaar achter hen staan — bij het standpunt dat zij 1,25 G. per uur en 1,75 G. per overuur moeten hebben, dat is een 36% verhoging, hoewel sedert Februari jongstleden de prijs der levensmiddelen met 8% is gestegen, aldus deelde Sociale Zaken ons hedenmorgen mede.

Dezelfde bron vertelde ons, dat als men het indexcijfer voor 1939, dus van voor de oorlog, op 100 stelt, het indexcijfer thans 195 zou bedragen. Tegenover 1939 is het leven dus 95% duurder geworden. Stelt men hienaast de lonen van de havenwerkers van 1939 op 100, dan komt hun huidige loon op 220, m.a.w. een stijging van 120%.

De situatie wordt zeer ernstig. De eerste boten met kostbare en nodige lading voor Curaçao zijn vertrokken. Straks komen wij zonder het nodig te zitten, omdat onze plm. 600 havenwerkers niet willen arbeiden. Wij erkennen dat hun lonen behoorlijk moeten zijn, maar — afgezien van het feit dat een wilde staking te veroordelen is — vragen wij ons af in welk bedrijf sociaal-rechtvaardige **lonen sedert 139 met 120% zijn verhoogd?**

SCHEEPSBERICHTEN.

9 September 1946.

Port Dunedin van Colon, Uruguay van Santa Marta. Cottica naar Barranquilla, St. Maarten van Maracaibo, Evelyn van Bonaire, Sam Tyne van Cristobal.

10 September 1946.

Uruguay naar Antwerpen, Evelyn naar Aruba, Panama van Santa Marta.

TENTOONSTELLING GEPROLONGEERD.

Naar wij vernemen zal de schilderijententoonstelling van stukken van wijlen den heer Albert van de Laarschot tot en met Zaterdag geopend blijven. Elke middag tussen 16 en 18.30 uur is de expositie geopend. De belangstelling was zodanig dat verlenging gewenst bleek.

DE EERSTE OVERWINNING VAN CURAÇAO.

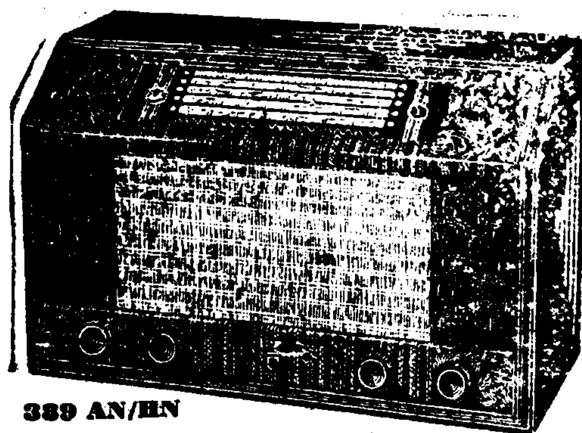
De sportredacteur van „De Nederlander" schrijft het volgende over de wedstrijd Curaçao-Tilburg:

Na drie nederlagen hebben de Curaçaose voetballers de vierde wedstrijd in ons land gewonnen. Volkomen verdiend werd Zaterdagavond het Tilburgse elftal met 5—2 verslagen. Verdiend, omdat **de Westindiërs beter speelden** dan hun tegenstanders, die vooral in snelheid te kort schoten.

De Tilburgse combinatie bleef verre onder de verwachtingen en was volgens veler mening lang niet op haar sterkst samengesteld. De doelman vooral was kennelijk een misgreep. Hij begon al na 6 minuten een houdbaar schot van M. Jansen door te laten en nog weer 6 minuten later was het al 0—2 doordat Juliana, die met veel succes de middenvoorplaats bezette en zich van Pellikaans bewaking niet veel aantrok, raak schoot. Tegenaanvallen van Tilburg hadden geen resultaat en toen doelman Botermans bij een snelle doorbraak der oranjehemden weer eens volkomen faalde, bracht Juliana de stand op 0—3. Bij gebrek aan goede schutters in de Tilburgse voorhoede, was het der achterspeler Wagener beschoren met een prachtig schot, onhoudbaar voor den prima spelenden Hato, de achterstand te verkleinen. De rust brak aan met een stand van 1—3.

In de 2e helft waren de gasten op het door de regen glad geworden veld onmiddellijk weer sterk in de aanval en de Tilburgenaren mochten een paar maal van geluk spreken, o.a. toen Jansen tegen de paal schoot. Na goed werk van Bernabela schoot Juliana **beheerst in en toen na een hoekschop Hato ver weg trapte en Juliana ongedekt stond,** liep hij snel door en passeerde Botermans voor de 5e maal. Engel, die van de rechtsbuiten- naar de middenvoorplaats verhuisde, scoorde het 2e tegenpunt, maar verder bracht Tilburg het niet.

De wedstrijd werd bijgewoond door den burgemeestr van Breda, den heer Van Slobbe, oud-gouverneur van Curaçao. Er waren twee muziekcorpsen, waarvan er één hooggehoed, voor de aanvang het Curaçaose volkslied speelde, waarna het andere het Wilhelmus ten gehore bracht. Ook hier werden de verre gasten met veel sympathie ontvangen. De op faire wijze verkregen overwinning werd hun van harte gegund.

Eerste Kennismaking met Madrid

Stad en bewoners maken een vriendelijke indruk

De correspondent van „De Volkskrant" in Madrid schrijft:

De Spaanse hoofdstad zucht onder de verzengende stralen der zon. Acht en veertig graden hitte wijst de thermometer. De hoofdstedelingen glijden langs de muren en zoeken beschutting onder hoge, smalle luifels. Ongewild denk ik terug aan mijn kort verblijf in San Sebastian: het strand, het casino op een hoge bergtop, waarvandaan men met het blote oog Biarritz kon zien liggen en waar een stevige zeewind aangename verfrissing bracht.

Madrid ligt helaas niet aan de zee, doch in een kom, omringd door bergen, die de wind de weg versperren. Het landschap is dor en eentonig. Kale rotsblokken verheffen zich als machtige reuzen ten hemel. Ossen, muilezels en schapen verslinden het karige voedsel, dat uit holen en spleten opschiet. Het is indrukwekkend zonder fraai te zijn. De behuizing vertoont veel overeenstemming met die van den Bulgaarsen boer in het Balkangebergte: kleine wite huizen, uit rotssteen opgetrokken, rode daken en een balcon vóór langs de gehele woning.

De buitenwijken van Madrid als Puente Varragas zou men onveranderd naar Sofia kunnen overplanten. Nauw zijn de straten, talloos de kleine winkeltjes die als Turkse bazars zijn ingericht. Straatventers verkopen noten, amandelen pinda's en goudgele bananen, die op grote trossen hangen. Meisjes leuren met brood, olie en distributie-sigaretten. Het zijn pakjes van 20 cent, terwijl de vrije importsigaretten als Capstan en Lucky Strike twee gulden kosten. Spanje is voor den roker, mits voorzien van een behoorlijk pakket peseta's een paradijs. Engelse sigaretten, Amerikaanse, die in Spanje worden vervaardigd, en stokken van echte Havannasigaren, die „maar" ƒ 1.25 per stuk kosten.

De winkels — men men zou zeggen, dat Madrid één en al winkel is — zijn goed voorzien. Alle textielproducten zijn vrij en de prijzen zijn ongeveer gelijk aan de Nederlandse. Een lust voor het [redacted] natuurlijk de blauwige rozijnen, de gele vijgen, citroenen en bananen en de oranje-appeltjes.

Goed gekleed.

In het centrum van Madrid kan men de Spaanse elegance bewonderen. De mannen beijveren zich op dit gebied zeker niet minder dan de vrouwen. Geliefd schijnen te zijn bruine schoenen met witte neuzen, witte sokken, een grijze broek met een witte jas en een hemd in een of andere harde kleur. Confectie is weinig te koop en wordt ook weinig gedragen. In Spanje gaat alles naar maat gekeed. Een Zuidelijke gewoonte is ook een groot gedeelte van de dag in een café door te brengen en het ontbijt in een restaurant te gebruiken. Veel moeite heeft de Spanjaard overigens met zijn ontbijt niet. Het bestaat uit een glas koffie en enkele versnaperingen. Zijn karig broodrantsoen moet hij voor de andere maaltijden bewaren. Daar de vleesprijzen fantastisch hoog zijn, eet hij veel vis, groente en knoflook.

Vanwege de hete Spaanse zomers begint de Spanjaard zijn dagelijkse werkzaamheden eerst om negen uur, terwijl de ministeries vanzelfsprekend pas om tien uur hun dagtaak aanvangen. Om veertien uur wordt alles gesloten, ook de winkels, tot 16 uur. Men eet en neemt zijn siësta. 's Avonds tussen negen en tien wordt het diner gebruikt en om elf uur trekt iedereen de stad in tot twee of drie uur 's morgens. Dit is het normale leven, waarbij men zich moet aanpassen. Practisch komt deze levenswijze hierop neer dat men slechts in de morgenuren werken kan. Na twee uur 's middags zijn de meeste mensen onvindbaar.

Stierengevechten.

Nu het sportseizoen gesloten is staan de stierengevechten meer dan ooit in het middelpunt van de belangstelling. Op de Puerta del Sol, een ware zonnepoort overigens, waar tevens de metro uit verschillende richtingen samenkomt, en op de calle José Antonio verdringt het publiek zich om kaartjes te bemachtigen. Er wordt gediscutieerd en geroepen en men leest met aandacht de groene affiches waarop de verwachte heldendaden der „toreros" vermeld staan. Over de vechtersqualiteiten der stieren wordt breedvoerig uitgewijd. Men kan zien, dat de Spanjaard hierin opgaat en zijn stierengevechten niet meer missen kan.

Madrid en de Madrilenen maken een vriendelijke indruk. Ogenschijnlijk geniet men er van een vooroorlogse welvaart. De werkelijkheid van het dagelijkse leven ligt echter wel enigszins anders. Het bovenstaande mag men dan ook niet anders beschouwen als een „kennismaking", een inleiding op het complex vraagstukken, waarvoor Spanje zich geplaatst ziet.

Stilistische Vrijheid

De Nationale Rotterdamse Courant schrijft:

Het is goed, dat er aan de memorie van toelichting bij het wetsontwerp tot wijziging der spelling zulk een levendig geschreven bijlage is toegevoegd, afkomstig van de Nederlandse delegatie der epelling-commissie. Hieruit blijkt uit welke geest het voorstel tot een nieuwe schrijfwijze van het Nederlands is ontstaan en de principes, die in dit betoog naar voren worden gebracht, zijn merendeels voortreffelijk. Zo is het bijvoorbeeld te waarderen, dat men de spelling-quaestie niet tot een zaak van al te groot gewicht heeft willen opblazen: de schrijfwijze wordt vergeleken met het notenschrift: zo goed als een ander notenschrift de muziek niet aantast, zo raakt een verandering in spelling niet het wezen van de taal.

Het verzet tegen een nieuwe spelling is met de jaren in Nederland zeker minder geworden en men behoeft geen krachtig pleidooi meer te voeren om de schrijfwijze van de enkele e en o, alsmede de vereenvoudiging van sch tot s, ingang te doen vinden. Meer verzet kan men verwachten, wanneer men de naamvals-n wil afschaffen en de commissie heeft de goede gedachte gehad deze n facultatief te stellen. In de beschaafde taal van Noord-Nederland heeft de n-loze vorm het pleit gewonnen en de n die men in Zuid-Nederland hoort, is geen naamvals-n. Er is alle reden om aan te nemen, dat over vijftig jaar de n-vormen als volkomen verouderd zullen aandoen, maar niettemin laat men de n-schrijvers vrij, een spelling te gebruiken, die de toestand van de spreektaal der middeleeuwen weerspiegelt waarom zou men de zaak ook forceren? Heeft het ook niet zijn bekoring, dat er enig onderscheid is in de kleding der generaties? Zo goed als daardoor de eenheid van ons volk niet wordt verstoord, zal de facultatieve n de eenheid van de Nederlandse taal niet verbreken.

Tot dusverre niets dan hulde voor het werk van de spellingcommissie. Voorbehoud maken wij alleen voor zover het de regeling van de voornaamwoordelijke aanduiding betreft. Gelijk bekend, worden in veler schrijftaal de niet onzijdige zelfstandige naamwoorden voor een deel aangeduid met hij (waarbij zijn behoort), voor een ander deel met zij en haar. In de spreektaal van Noord-Nederland zijn de vrouwelijke pronomina echter grotendeels verdwenen in deze gevallen. Kan men nu bindende regels gaan opstellen voor het gebruik dezer pronominale aanduidingen? De commissie schijnt te menen, dat dit mogelijk is. Zij wil lijsten formeren: 1e. met woorden waarbij hij en zijn behoren; 2e. met substantiva waarmede zij en haar corresponderen en 3e. met woorden waarbij in België woordelijke en in Nederland mannelijke pronomina horen.

Zolang men niet weet hoe die lijsten er uit zullen zien en zolang het geheimzinnige woordje „enz." na de aanduiding dier drie lijsten niet is verklaard, kan men zich geen definitief oordeel vormen over de toekomstige regeling van deze quaestie. Voor twee principes, die hier in gevaar schijnen te komen, tot slot een kort pleidooi.

Het is een eminent belang, dat de schrijftaal zó dicht de beschaafde spreektaal benadert, dat het voor een kind dat alleen de lagere schoo kan bezoeken, mogelijk is een onberispelijk Nederlands te leren schrijven. Het opstellen alleen reeds der genoemde geslachtslijsten zal een zeer moeilijk en te allen tijde onvolmaakt werk zijn (kan men bijvoorbeeld bindende voorschriften geven voor de pronomina bij de stofnamen?). Hoeveel te moeilijker zal het zijn, alleen na een lagere schoolopleiding zonder fouten die regels te volgen.

Kan men op de lagere school onderrichten: hij en zijn kunnen altijd gebruikt worden als pronominale aanduiding? De spreektaal in het Noorden gaat in deze richting. De commissie is hier blijkbaar niet voor te vinden. Zal zij alleen de van ouds vrouwelijke abstractie met zij en haar aanduiden? Met enige spanning wacht men op de lijsten.

Dan nog en andere principiële quaestie: Niet alleen de Vlamingen, ook vele intellecuelen in Nederland stellen de gevarieerde pronominale aanduiding, alsmede het gebruik der genitief-vormen, voor hun persoonlijke stijl zeer op prijs. Deze ietat archaïsche vormen — men denke aan diens of welker — zijn veelal niet onvervangbaar, maar ze kunnen zo gerieflijk zijn als variatie-mogelijkheid en zo expressief tevens. Zal de commissie het gebruik der vrouwelijke pronomina nu voor sommige gevallen, waarin men ze tot dusverre kon gebruiken, gaan verbieden? Hoe zal bijvoorbeeld de regeling zijn bij de voorwerpsnamen? Zal bijvoorbeeld de tram haar passagiers mogen behouden?

Niet alleen voor de naamvals-n ook voor de pronominale aanduiding schijnt ons een facultatieve regeling gewenst. Met name het middelbaar onderwijs moet dan aan de wat archaïsche vormen enige tijd blijven besteden. Verplicht behoeft het gebruikt daarvan wellicht niet te worden; maar wil men ze bezigen, dan moet men goed weten hoe en wanneer. Ook hier is het niet nodig, dat vrijheid tot chaos leidt en het gevarieerde persoonlijke gebruik van de taal zal de eenheid niet schaden en een natuurlijke verscheidenheid bevorderen.

Koninklijke blijft vertrouwen in Winstcapaciteit

Opbouw Indië vergt half milliard

Op de in „Industria" te Amsterdam gehouden algemene vergadering van aandeelhouders der Koninklijke Petroleum waren aanwezig 44 aandeelhouders, vertegenwoordigende 450 préf. 56.697 gewone aandelen en 41 onderaandelen, recht gevende op 195 stemmen.

De voorzitter de heer J. B. Aug. Kessler, opent de vergadering en de gelegenhid tot het stellen van vragen.

Een aandeelhouder meent, dat de directie zich zelf extra bevoordeelt — in tegenstelling met commissarissen — door voor 1944 tantième te toucheren uit de geaccumuleerde winst over de oorlogsjaren ad ƒ128.5 millioen in de balans opgenomen, in plaats van de wisnten te spreiden over elk der afgelopen jaren. Was het niet verstandiger geweest de reserves voor de aanwasbelasting intact te houden? Is het mogelijk het totaal op te geven van de afschrijvingen bij dochtermijen?

Een andere aandeelhouder meent, dat de bonusaandelen vrij zouden dienen te zijn van monetaire en rechtsherstel-blokkering.

De heer Kessler wijst er allereerst op, dat commissarissen tijdens de zetelverplaatsing naar Curaçao op grond van de statuten van hun functie waren ontheven hetgeen thans zo spoedig mogelijk ongedaan wordt gemaakt. Voor enkelen kon dat nog niet Terwijl commissarissen hun functie niet konden oefenen, heeft de directie in Curaçao zeer lastige jaren doorgemaakt. De positie van directie en commissarissen was dus zeer verschillend. hetgeen bij de winstverdeling uiteraard en statutair in aanmerking moest worden genomen.

Dividenduitkering gedurende de oorlogsjaren zou schadelijk zijn geweest voor aandeelhouders in de bezette gebieden. Na afloop van de oorlog kwamen de reserves, die door het niet-uitkeren konden worden gevormd vrij en bleek de financiële positie sterk genoeg om alsnog tot uitkering over die periode over te gaan. Echter waren de boekjaren t/m 1943 definitief afgesloten en een herziening daarvan achteraf zou op de internationale beurzen een allermerkwaardigste indruk hebben gemaakt. Daarom is het nog niet door aandeelhouders goedgekeurde verslag over 1944 ten behoeve van de dividenduitkering herzien. Het was bij de winstverdeling over 1944 onmogelijk van de statuten af te wijken.

De positie van de Koninklijke is thans zo gezond, als zij ooit is geweest. De toekomstmogelijkheden zijn zeer groot.

De heer Kessler uitte zijn teleurstelling over het feit dat de eerste vraag, die gesteld is, suggereert, dat de directie zich extra bevoordeelt en de omstandigheden volslagen negeert.

Wat de Vab betreft, zijn wij overtuigd, dat onze voorstellen conservatief zijn geweest. De reserves van de groep zijn groot, anders zouden wij nooit zulke dividenden hebben kunnen uitkeren, als wij hebben gedaan. Het bestuur is van mening, dat een grote toekomst voor de Koninklijke is weggelegd. Ondanks de voorgenomen grote industriële uitbreidingen, kan de Mij. zich die dividenduitkeringen permitteren, die trouwens overeenstemmen met die van de Shell.

Overigens is de uitkering in de vorm van aandelen dank zij de desbetreffende bepalingen der inkomstenbelasting, juist zeer voordelig.

De Koninklijke kan niet de afschrijvingen van dochtemijen verantwoorden. Men kan aan onze financiële positie echter afdoende zien dat ze voldoende waren. Aandeelhouders kunnen tevreden zijn over de resultaten.

Ten aanzien van de monetaire blokkering der „oorlogsdividenden" deelt de heer Vigevena mede, dat deze door Financiën was geëist. Het bedrag werd te groot geacht om de verkoopopbrengst monetair vrij te laten. Binnenkort komt er echter een algemene deblokkeringsmogelijkheid voor Rechtsherstel van alle bonusaandelen tegen betaling van 1%. Hierover volgt een publicatie van de Koninklijke op 18 Juli.

Nadat de vergadering vervolgens met algemene stemmen de jaarstukken had goedgekeurd en de directie gedechargeerd beantwoordt de voorzitter nog enige schriftelijk gestelde vragen als volgt:

1. Wij zijn overtuigd ook na de dividenuitkeringen de te verwachten belastingen te kunnen dragen.

2. Het bedrijf in Indië wordt hersteld, zodra het kan. In de zes oorlogsjaren is de technologische wetenschap van de Koninklijke sterk voortgeschreden en deze vooruitgang zal ten volle in de opbouw van een modern bedrijf in Indië tot uitdrukking komen. Bij ruwe schatting zal daarvoor een half milliard nodig zijn. Een gedetailleerde kennis van de toestand der bedrijven zal eerst een nauwkeuriger calculatie mogelijk maken.

De oorlogorders van het concern worden thans volledig geremplaceerd door vredesorders. Het vredesverbruik overtreft de verwachtingen.

Inderdaad is door de oorlog ernstige schade geleden, doch de winstcapaciteit is een geheel andere factor. Daaromtrent is de directie vol vertrouwen voor de toekomst.

Wij zijn al een jaar zeer actief met het uitwerken van het opbouwplan voor Indië en zo snel als het herstel van de politieke rust het toelaat, zullen wij het bedrijf daar weer op volle gang hebben.

Nadat een aandeelhouder de directie ten slotte onder krachtig applaus hulde had gebracht voor het gevoerde beleid, sloot de voorzitter deze historische eerste aandeelhoudersvergadering na zeven jaren. (A. Hbl.).

ONS KONINKRIJK

DR. DE GROOT GENEESHEER VAN PRINSES JULIANA.

Naar „Het Parool" verneemt, zal de Haagse gynaecoloog Dr. J. de Groot wederom als geneesheer optreden van Prinses Juliana in verband met de a.s. blijde gebeurtenis, die in het prinselijk gezin wordt verwacht. Dr. De Groot heeft, zoals men zich waarschijnlijk zal herinneren, ook bij de geboorte van de beide prinsessen Beatrix en Irene medische hulp verleend.

HARING BIJ DE VLEET.

De laatste weken wordt IJmuiden als het ware met haring overstroomd. Stoomtrawlers komen somtijds na een reis van minder dan een week met een vangst van 50 tot 100 ton aan de afslag. De vorige week bedroeg de aanvoer niet minder dan 16200 kisten, tezamen ongeveer 820 duizend kg. Zaterdag jl. bedroeg de aanvoer 5100 kisten. De vier trawlers, die deze enorme hoeveelheid aan de wal brachten, besomden in totaal meer dan 85.000 gulden, zodat er niet alleen van een haringstroom, maar ook van een geldstroom gesproken kan worden.

Het worden echter geen deviezen, want — tot nu toe althans — vindt de gehele aanvoer zijn afzet in het binnenland. De vraag naar haring is zo groot, dat met uitzondering van enige partijtjes van mindere qualiteit alles tegen de maximumprijs verkocht werd.

Het grootste deel van de aanvoer gaat naar de rokerijen, maar ook de inleggerijen en de conservenfabrieken krijgen haar deel. (Trouw).

WEER TELEFOONVERKEER MET TSJECHOSLOWAKIJE.

Tussen Nederland en Tsjechoslowakije is het telefoonverkeer op beperkte schaal heropend. Toegelaten zijn gewone en dringende particuliere en regeringsgesprekken, gesprekken met telefoonoproep en voorbericht. Zij kunnen alleen worden gevoerd in het Nederlands, Engels, Frans of in een der Slavische talen.

KONINKLIJK COMMISSARIS NEDERLANDSE BANK.

T[illegible]k commissaris bij de [illegible]e Bank is benoemd Pr[illegible]e Vries, hoogleraar aa[illegible]siteit van Amsterd[illegible]den van de Bankraad zij[illegible]benoemd: Drs. J. H. Gispen, te Vught, H. J. Hofstra, te Wassenaar, Drs. J. Horring, te 's-Gravenhage, Prof. H. A. Kaag, te Tilburg, Mr. Dr. L. F. H. Regout, te Meerssen, Prof. Dr. J. Tinbergen, te 's-Gravenhage, Prof. Dr. H. M. H. A. van der Valk, te Utrecht, en Mr. H. Willemse, te Rotterdam. Als plaatsvervangend voorzitter is aangewezen Prof. H. A. Kaag, te Tilburg.